

Lenka Koptíková

Hrad Švihov

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Praha 2014

Posudek vedoucího diplomové práce

Hrad Švihov ležící nedaleko Klatov patří mezi přední památky České republiky a skvosty pozdně-gotické architektury. Také díky tomu se dočkal řady odborných studií a dosud je předmětem pozornosti historiků i castellologů. Lenka Koptíková věnovala sice svou pozornost zejména dějinám objektu ve 20. století, v úvodní části své práce zmiňuje ale také starší historii hradu. Tato část je v podstatě kompilační a slouží jen jako historický úvod k jádru celé studie.

Hlavní část práce se zabývá dějinami hradu ve 20. století – konkrétně od první pozemkové reformy do současnosti. Autorka tuto část rozdělila do celkem šesti kapitol (2. – 7.). Ve druhé kapitole (Švihovský hrad v 1. polovině 20. století) sleduje osudy objektu od první pozemkové reformy k zestátnění hradu roku 1945. Třetí (Obnovovací práce za Ing. arch. Břetislava Štorma) sleduje zahájení a první etapu dlouholeté rekonstrukce objektu (do roku 1954). Kapitola čtvrtá (Hrad v péči Národní kulturní komise a Státní památkové péče) se zaměřuje na osudy objektu po znárodnění do roku poloviny 50. let, prvními instalacemi expozic a vývojem návštěvnosti v této době. Chronologicky děj pokračuje kapitolou pátou (Vývoj do konce 20. století), jenž shrnuje události od konce padesátých let do počátku 21. století. Nejnovější dějiny jsou pak rekapitulovány v šesté (Novodobá historie hradu) a sedmé (Švihovský hrad dnes) kapitole.

Je zcela nepochybné, že autorka věnovala své studii mnoho času i pozornosti. Výsledná podoba práce je však v některých ohledech rozpačitá. Práce obsahuje několik faktografických nepřesností, např.: „Na počátku 20. století patřil hrad k švihovskému velkostatku“ (s. 9). Alodní statek Švihov byl po organizační stránce součástí

fideikomistního velkostatku Chudenice o celkové rozloze 6677,96 ha (k roku 1891). Navíc zdejší statek o výměře 169,38 ha byl propachtován a Černínové jej tak přímo nespravovali. Problematické je i souvětí (s. 14): „Město i obyvatelé zůstávali chudí na rozdíl od Klatov či Plzně, kde se nacházely bohaté statky, a města byla vystavená králem“, jež autorka vůbec nevysvětluje. A podobně.

Také dělení kapitol a jejich vnitřní členění není příliš logické. Např. ve třetí kapitole autorka nevysvětluje důvod ukončení kapitoly k roku 1954. Název čtvrté kapitoly (Hrad v péči Národní kulturní komise a Státní památkové péče) není logický, protože autorka své vyprávění ukončuje zánikem NKK a osudy objektu v éře SPP se prakticky nezabývá. Pátá kapitola tvoří nelogický pel-mel: kromě historického vývoje majetkové držby, vývoje průvodcovských textů, restaurátorských aktivit, archeologických výzkumů a stavebních úprav objektu informuje i o filmařském využívání hradu. Kapitola Použitá literatura je pak dělena nelogicky a navíc v názvu chybí informace, že autorka využívá i prameny (správně tedy Prameny a literatura).

Naopak je třeba vyzdvihnout, že Lenka Koptíková nevyužívá jen odborné literatury, ale také materiálů z fondů Národního archivu a Národního památkového ústavu, díky čemuž některé pasáže studie mají skutečně průkopnický charakter. Práci proto doporučuji k obhajobě, navrhuji ji hodnotit stupněm .....

Dne 4. května 2014

prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D.
Katedra občanské výchovy a filozofie
Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta